

Mądra opieka nad pacjentem umierającym to taka, w której dba się o jakość i pełnię jego życia aż po kres. To opieka, której formę dobiera się w sposób świadomy i planowy, uwzględniając postęp choroby, zmiany w środowisku opiekuńczym oraz potrzeby medyczne i pozamedyczne chorego. W monografii zawarte zostały informacje i analizy dotyczące szerokiego spektrum opieki nad pacjentem umierającym i członkami jego najbliższej rodziny w ujęciu społecznym i ekonomicznym w następujących formach:

- poradni medycy paliatywnej,
- hospicjum perinatalnego,
- hospicjum domowego dla dzieci,
- hospicjum domowego dla dorosłych,
- hospicjum stacjonarnego/oddziału medycyny paliatywnej.

W opracowaniu przedstawiono system organizacji i finansowania świadczeń zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych. Poruszone zostały kwestie związane z edukacją tanatologiczną i wolontariatem w instytucjach opiekuńczych.

Książka przeznaczona jest dla wykładowców i studentów pedagogiki, pracy socjalnej, ekonomii, polityki społecznej, nauk o zdrowiu oraz dla pracowników i wolontariuszy podmiotów działających w zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej.

Spis treści

Podziękowania 7

Wprowadzenie 9

Rozdział 1

Uwarunkowania opieki paliatywnej i hospicyjnej w Polsce 17

1.1. Czerpiąc z tradycji ruchu hospicyjnego 17

1.2. Potrzeby chorych i ich rodzin, jako układ odniesienia dla roli opieki paliatywnej i hospicyjnej 24

1.3. Prawne aspekty opieki paliatywnej i hospicyjnej 38

Rozdział 2

System finansowania świadczeń w zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej 45

2.1. Świadczeniobiorcy oraz zakres usług gwarantowanych 52

2.2. Koszty zaniechania 58

Rozdział 3

Edukacja tanatologiczna i wolontariat 65

3.1. Kampanie i akcje społeczne 67

3.2. Wydawnictwa i portale informacyjne 70

3.3. Edukacja szkolna 72

3.4. Wolontariat hospicyjny 74

3.5. Formacja wolontariuszy w hospicjum 77

Rozdział 4

Opieka paliatywna i hospicyjna w województwie zachodniopomorskim w ujęciu ekonomicznym 79

4.1. Charakterystyka demograficzna badanego obszaru 79

4.2. Poradnie medycy paliatywnej 83

4.3. Hospicja domowe dla osób dorosłych 86

4.4. Hospicja stacjonarne i oddziały medycyny paliatywnej 90

4.5. Hospicja domowe dla dzieci 94

4.6. Analiza danych finansowych wybranych podmiotów realizujących świadczenia w zakresie opieki hospicyjnej w województwie zachodniopomorskim 96

Rozdział 5

Perinatalna opieka hospicyjna w województwie zachodniopomorskim 107

5.1. Dostęp do badań prenatalnych i hospicjum perinatalnego w zachodniopomorskim 108

5.2. Szacowanie popytu na perinatalną opiekę hospicyjną w województwie 110

Rozdział 6

Opieka hospicyjno-paliatywna nad dzieckiem w województwie zachodniopomorskim 115

6.1. Zakres opieki paliatywnej i hospicyjnej nad dzieckiem 116

6.2. Realizacja idei opieki domowej w hospicjum dziecięcym 117

6.3. Wsparcie rodzin po śmierci dziecka 119

6.4. Zespół hospicyjny 119

Rozdział 7

Opieka paliatywna i hospicyjna kierowana do pacjenta dorosłego 125

7.1. Specyfika opieki nad pacjentem dorosłym w województwie zachodniopomorskim 126

7.2. Zakres opieki paliatywnej i hospicyjnej nad dorosłymi 128

7.3. Realizacja opieki hospicyjnej nad pacjentem dorosłym w formach wspierających 132

7.4. Realizacja opieki hospicyjnej nad pacjentem dorosłym przez zespół hospicyjny 134

7.5. Wolontariat w hospicjach dla pacjentów dorosłych 138

7.6. Hospicjum w środowisku lokalnym 140

7.7. Działania edukacyjne podejmowane przez badane hospicja 141

Podsumowanie i rekomendacje 147

Bibliografia 153

Spis tabel 163

Spis rysunków i wykresów 165

O Autorach 168